

Bild: Emil Langvad/TT | Utveckla svenska grisars välfärd. Och lyft fördelarna med en bra djurhållning inom EU, skriver artikelförfattarna.

Värna grisarna

debatt Att Sverige ska konkurrera med andra länders grisproduktion genom att försäkra för djuren är en mycket dålig strategi, skriver två veterinärer.

Det framförs ofta att den svenska grisproduktionen behöver anpassa sig till andra europeiska länders djurskyddsnivåer för att lättare kunna konkurrera ekonomiskt, något som Jordbruksverket nu signalerar genom förändringar i regelverket för grishållning. Detta är en bakvänd argumentation av flera anledningar, vilket professor Bo Algers med flera påpekat i en tidigare artikel i UNT.

Att svenska konsumenter är intresserade av svenskt kött märks tydligt i köttdisken då handeln importerar allt mindre griskött.

Enligt Jordbruksverket är efterfrågan på svenskt griskött så pass hög att den svenska produktionen ännu inte matchar efterfrågan.

Elina Åsbjer

Köttkonsumenten gör definitivt rätt i att välja svenskt kött framför utländskt, både hemma och på restaurangen. Grisproduktionen inom stora delar av EU ligger långt efter Sverige avseende djurens välfärd. Inom EU är det vanligt att soggorna fixeras i små boxar under långa perioder av sina liv. Boxar där de inte ens kan vända sig om. När de hålls lösgående är det på hårda golv där de omöjligen kan bete sig naturligt. Resultatet blir stressade grisar som utvecklar onaturliga beteenden. Nästan alla smågrisar får sina svansar avklippta inom EU, trots att det enligt EUs lagstiftning är förbjudet att systematiskt klippa svansar.

Samtliga länder inom EU rapporterar även en högre antibiotikaanvändning i sin djurhållning än Sverige per kilo slaktad gris.

En högre antibiotikaanvändning maskerar en bristfällig djurhållning och leder till ökad antibiotikaresistens som i förlängningen riskerar människors hälsa. Vad ska vi ta till när antibiotikan inte längre fungerar?

Att Sverige ska konkurrera med andra länders grisproduktion genom att försämra för djuren är en mycket dålig strategi. Att producera griskött i Sverige kommer att förbli dyrare än i många andra länder, även om kraven i djurskyddslagen sänks, beroende på omständigheter som kallare klimat, högre byggkostnader, dyrare foder och dyrare arbetskraft.

Johan Lindsjö

Varför skulle svenska och utländska konsumenter vara villiga att betala mer för kött från svenska grisar, om det inte håller högre kvalitet vad avser djursorg och antibiotikaförbrukning, än kött från övriga EU?

Vi har svårt att tro att konsumenterna vill att klockan vrids tillbaka angående grisarnas välfärd!

Att sträva efter en produktion med sämre djurskydd och djurvälfärd är helt fel väg att gå. Att kunna skilja smågrisar från suggan redan vid tre veckors ålder som Jordbruksverket nyligen föreslagit, för att öka produktionen, är verkligen en oroande utveckling. Inte heller EFSA, den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, rekommenderar att man skiljer smågrisarna från suggan förrän vid tidigast fyra veckors ålder. Alltför tidig avvänjning kan leda till att smågrisarna utvecklar beteendestörningar och i högre grad drabbas av diarréer. Diarréer som ofta behöver behandlas med antibiotika.

Ett annat förslag från Jordbruksverket, om att hålla fler slaktsvin per stall, kan även det öka behovet av antibiotika, då fler grisar riskerar att insjukna om en smitta drabbar stallet.

Sverige vill ta ledningen i arbetet mot antibiotikaresistens och har utarbetat en ambitiös strategi och handlingsplan mot antibiotikaresistens för att även i framtiden kunna behandla infektioner hos människor och djur. Där slår regeringen fast att behovet av antibiotika till djur minskar med en god djurmiljö och god skötsel. Jordbruksverkets förslag på förändringar i grishållningen riskerar därför inte bara djurvälfärden, utan rimmar även illa med den övergripande svenska strategin.

Svenska grisproducenter har i stället sin konkurrensfördel i en bättre djurhållning med friskare djur och låg antibiotikaanvändning.

Vi ska dock inte sticka under stol med att grisar kan utsättas för stora påfrestningar också i den svenska grisproduktionen. Även djurvälfärden i svensk grishållning behöver utvecklas. Så i stället för att försämma det svenska djurskyddet bör man fortsätta att förbättra livsvillkoren för grisarna och samtidigt lyfta fördelarna med en bra djurhållning även inom resten av EU.

Svenska politiker och myndigheter behöver också påverka EU så att EU:s mest basala djurskyddsbestämmelser faktiskt efterlevs i alla medlemsstater, vilket alltså inte är fallet i dag.

Att andra EU-länder inte följer EU:s lagstiftning är den verkliga orättvisan ur konkurrenssynpunkt och är dåligt för både djurs och människors hälsa och välfärd.

Elina Åsbjer, leg veterinär, SCAW – Nationellt centrum för djurvälfärd, Sveriges lantbruksuniversitet

Johan Lindsjö, leg veterinär, SCAW – Nationellt centrum för djurvälfärd, Sveriges lantbruksuniversitet